

Overgebruik van triptanen

Image

Overgebruik van triptanen

Uit de cijfers van de Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn blijkt dat er ongeveer 283.800 mensen met migraine bekend waren bij de huisarts in 2021.¹ Daarvan gebruikten in 2020 ongeveer 210.000 mensen een triptaan.² Van de patiënten die meer dan 3 migraine aanvallen per maand hebben, nemen er ongeveer 20.000 te veel triptanen in.² Cijfers vanuit Alliance Healthcare laten zien dat er op dit moment gemiddeld 20 patiënten per apotheek zijn die meer dan 8 triptanen per maand gebruiken*.³

Triptaan overgebruik speelt een grotere rol dan aanvankelijk bekend. Overgebruik van deze hoofdpijnmedicatie kan aspecifieke hoofdpijn veroorzaken.² Het is daarom cruciaal om samen mogelijk overgebruik te signaleren en de triptaancyclus te doorbreken.

Image

Gem.

20

Patiënten per apotheek gebruiken
meer dan 8 triptanen³

**Bijna 20.000
patiënten**

**zitten vast in een triptaan-
overgebruik cyclus¹**

Image

283.800

mensen met migraine
bekend bij de huisarts²

210.000

van deze mensen gebruiken triptanen¹

Image

Huisarts en Neuroloog:

2

Blijf op de hoogte en
sluit u aan bij het gesprek

Triptanen in de praktijk

“In de praktijk adviseren wij in het Gelre Ziekenhuis doorgaans om te streven naar maximaal 8 dagen per maand een triptaan te gebruiken, wat neerkomt op ongeveer 2 dagen per week. Met een absoluut maximum van 10 dagen per maand.”

– Michel Hoebert, Neuroloog

Volgens de richtlijn wordt er van medicatieovergebruikshoofdpijn (MOH) gesproken bij overmatig gebruik van paracetamol of NSAID's ≥ 15 dagen/maand of van triptanen, ergotamine, opiaten ≥ 10 dagen/maand gedurende 3 maanden. Ook combinaties van pijnmedicatie ≥ 10 dagen/maand vallen hieronder, zonder dat elke soort afzonderlijk overgebruikt hoeft te worden.⁴

Hoebert stelt dat de toepassing van maximaal 8 triptaandagen per maand bedoeld is om te voorkomen dat patiënten te veel van deze medicatie gaan gebruiken en is daarom iets strenger dan de richtlijn van 10 dagen per maand. Het is echter belangrijk om erbij te vermelden dat het om het aantal dagen van gebruik gaat. Wanneer iemand bijvoorbeeld 2 keer op dezelfde dag een triptaan inneemt, geldt dit als 1 dag gebruik.

“Als er af en toe een maand tussen zit met 9 of 10 dagen triptaan gebruikt per maand is dit ook niet direct een probleem als het gebruik maar niet steeds meer gaat oplopen en er ook maanden tussen zitten met minder frequent gebruik.”

Triptaanfalen

Naast het overgebruik van triptanen, blijft er de vraag: pakken triptanen het migraine probleem aan? Volgens diverse studies falen triptanen bij een aanzienlijk percentage migraine patiënten⁵:

- Tussen de 10% en 44% van de patiënten die triptanen proberen laten al een onvoldoende respons zien bij de eerste poging.^{5,6}
- Ongeveer de helft van de patiënten (47-54%) meldt onvoldoende respons na gebruik van meerdere triptanen.^{5,6}
- Daarnaast stopt meer dan de helft van de patiënten binnen 2 jaar met het gebruik van triptanen.^{5,6}

Het is essentieel om alternatieve behandelingen serieus te overwegen voor deze groep migrainepatiënten die vast zitten in een triptaan-cycle of een beperkte respons hebben op triptanen.

Doorbreek de cyclus

Samen met u als huisarts en neuroloog willen wij de uitdaging aangaan om de cyclus te doorbreken. Omdat wij u daarbij nodig hebben, horen wij graag het verhaal van u als zorgverlener. Bent u geïnteresseerd in de laatste updates over dit onderwerp? Binnenkort zullen er een nascholing en materialen beschikbaar zijn. Houdt uw e-mail en/of deze website goed in de gaten.

Together ahead against migraine!

Referenties:

1. Ministerie van Volksgezondheid en Welzijn [Migraine | Leeftijd en geslacht | Volksgezondheid en Zorg \(vzinfo.nl\)](#)
2. Stichting Farmaceutische Kengetallen [Bijna 1 op de 5 gebruikt mogelijk te veel triptanen — SFK Website](#)
3. Data on file vanuit Alliance Healthcare*
4. Zorginstituut Nederland. Medicatieovergebruikshoofdpijn. Farmacotherapeutisch Kompas.
5. [Lipton RB, Gendolla A, Abraham L, et al. Prevalence and characteristics of patients with migraine unsuitable for triptan treatment: a systematic literature review. EHC Congress 2023, ePoster 098](#)
6. [MedNet. \(2023\). Triptanen te vaak onterecht voorgeschreven.](#)

*Upon reviewing our data, we have identified a group of 3.764 patients who may be overusing triptans.

After analyzing our patient database of triptan users, we have conducted an initial assessment of the program's potential:

Data from June 2023 to May 2024 was used, in which 185 relevant pharmacies were present.

Calculated how many patients used multiple ATC5s (products) in those 12 months - regardless of whether they first appeared in mid-2023 or early 2024.

Determined the first and last pharmacy visit of the patient and the number of days between these two dates (treatment days) - for all prescriptions that were redeemed by before the last visit, the CUs (counting units) were added together - then CU was divided by treatment days and checked for which patients this fraction exceeded $8 \times 12 / 365$ - again regardless of when the patient first appeared in these 12 months.

Based on this selection, within the relevant group of pharmacies (so, without extrapolation) we see a potential group of 3.764 patients.

However, if we also include patients who use multiple triptans, up to an additional 2.649 patients may be added.

We want to express that we intentionally say 'up to' because in the analysis, a patient can be counted in both categories.

Source URL:

<https://www.pro.novartis.com/nl-nl/therapeutische-gebieden/neurologie/migraine/overgebruik-van-triptanen>